

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG HATÁROZATAI KERESKEDELMET NEM ÉRINTŐ, ÍGY ÁLLAMI TÁMOGATÁSNAK NEM MINŐSÜLŐ INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉSEK ÜGYÉBEN¹

POTVORSZKI Gábor*

Tárgyszavak: nem állami támogatás, tagállamok közti kereskedelem, Európai Bizottság, határozat, infrastruktúrafejlesztés

Az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) 2015. április 29-én hét határozatot² hozott olyan támogatási intézkedésekről, amelyekről úgy ítélte meg, hogy azért nem tartalmazznak állami támogatást, mert nem érintik a tagállamok közti kereskedelmet. A kereskedelem érintettségéről szóló ilyen megállapítás ritka és kivételes. A Bizottság részéről talán jelzésértékű a tagállamok felé, hogy az állami támogatás fogalmának évekig tartó kiszélesítését követően eljött az idő a fogalom szűkítésére.

A támogatási intézkedések közül három kórházat vagy klinikát érint a csehországi Hrádec Královéban (SA.37432), valamint a németországi Durmersheimban (SA.37904) és Bad Nenndorfban (SA.38035), a másik

¹ Az eredeti cikket (a Bevezetés 1–2. bekezdése és Lauwersoog kikötő kivételével) írta Phedon NICOLAIDES, címe: *Germany Scores a Hat-trick on Non-Aid Measures!* A cikk elérhető: <http://stateaidhub.eu/blogs/stateaiduncovered/post/2791>

* A szerző a Miniszterelnökség Támogatásokat Vizsgáló Irodájának (TVI) munkatársa. A cikkben megjelenő vélemény nem tekinthető a TVI hivatalos álláspontjának.

² State Aid: *Commission gives guidance on local public support measures that can be granted without prior Commission approval.* Elérhető: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4889_en.htm

négy pedig kieli tanácsadói szolgáltatásokra (SA.33149), a holland Lauwersoog kikötőjére (SA.39403), egy skóciai kültéri képző központra (SA.37963), valamint egyesült királysági golfklubokra (SA.38208) vonatkozik. Ez a cikk a hét támogatási intézkedés ügyében hozott határozatok alapján ad áttekintést a tagállamok közti kereskedelmet érintő kérdésekről. Tekintettel arra, hogy a Bizottság indoklása valamennyi esetben ugyanaz, a cikk a legkorábbi ügyet vizsgálja alaposabban az abban lefektetett alapelvek mentén, és a többi esetben csak a Bizottság által a kereskedelemre gyakorolt hatás szempontjából meghatározónak bizonyuló tények bemutatására szorítkozik.

1. Bevezetés

Az Európai Bizottság 2012. május 8-án kiadott közleményében³ fejtette ki azon szándékát, hogy 2014. január 1-jéig megreformálja az állami támogatási intézkedések Uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó másodlagos joganyagot (*State Aid Modernisation*). A modernizáció keretében a Bizottság célja, hogy egységes elvek és megközelítés alapján konzisztens állami támogatási joganyagot teremtsen. A reform fő céljai többek között az eljárások egyszerűsítése és gyorsítása, valamint a Bizottság munkaterhének csökkentése annak érdekében, hogy a fontosabb, a kereskedelemre és versenyre szignifikáns torzító hatással lévő ügyekre tudjon koncentrálni. A jelen cikkben bemutatott ügyekben hozott határozatok azért is bírnak kiemelt jelentőséggel elsősorban a tagállamok és érdekelt felek részére, mert egyfajta iránymutatást adnak azokra az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozó esetekre, amelyekkel nem kell a Bizottság elé menni, előzetes véleményét, hozzájárulását kikérni a támogatás nyújtásához és az általános csoportmentességi rendelet⁴ szabályait sem kell alkalmazni.

³ Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló bizottsági közlemény elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0209:FIN:HU:PDF>

⁴ A Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU rendelet. [2014] HL L 187., 2014. 06. 26. o. 78. Az általános csoportmentességi rendelet elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=EN>

Alapszabályként az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételeknek (állami forrás, szelektivitás, előny a gazdasági tevékenységet végző kedvezményezettnél, tagállamok közti kereskedelem érintettsége, valamint a verseny torzulása vagy ennek veszélye) egyszerre kell teljesülniük ahhoz, hogy az Uniós versenyjogi szabályokat alkalmazni kelljen. Ez utóbbi kettő feltétel fennállását, azaz a tagállamok közti kereskedelem érintettségét, illetve a versenyre gyakorolt torzító hatás meglétét a Bizottság rendszerint vélemezte, vélelmezi azon okból kifolyólag, hogy az Unió jelenlegi gazdasági integrációs foka miatt a vállalkozások közötti versenyt korlátozó támogatás nagy valószínűséggel automatikusan érinti a tagállamok közötti kereskedelmet is. Amennyiben tisztán helyi hatást kifejtő tevékenységre nyújtják a támogatást (pl. az adott tagállamon belül a kedvezményezett földrajzilag lehatárolható területen végez árukereskedelmet vagy nyújt szolgáltatást), az adott tevékenység nagy valószínűséggel nem fog más tagállamból keresletet elvonzani és piacot elvinni. A támogatásnak nem vagy legfeljebb marginális előrelátható hatása lehet a határon átnyúló ágazati beruházásokra vagy vállalkozás alapítására az Unió belső piacán. A tagállamok közti kereskedelem 'érintetlensége' különösen a Leipzig-Halle-ítélet⁵ tükrében – amely az infrastruktúra jövőbeli gazdasági hasznosításának függvényében határozza meg, hogy az intézkedés az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozik-e – nyer értelmet, vagyis elképzelhető olyan, gazdasági célú tevékenység, mely nincs hatással a tagállamok közti kereskedelemre.

A fent hivatkozott határozatok alapján a következő útmutatás szűrhető le a tagállamok közti kereskedelem érintettségével kapcsolatos legújabb bizottsági gyakorlatot illetően:

1. A kereskedelemre gyakorolt hatás nem szükségszerűen közvetlen, jelentős vagy tényleges, lehet csak közvetett, kismértékű vagy valószínű, de nem lehet pusztán hipotetikus. Hiteles bizonyíték alapján be kell tudni mutatni, hogy az adott intézkedés a kereskedelmet várhatóan nem csak marginálisan fogja érinteni.

⁵ A Leipzig/Halle-ügyben (*Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig/Halle kontra Bizottság*; T-455/08. sz. ügy. Egyesített ügyek T-443/08, T-455/08.) hozott ítélet versenyjogi következményeiről bővebben: Állami Támogatások *Joga*, 2012/3. Elérhető: <http://www.atj.versenyjog.com/>

2. A kereskedelmet közvetlenül az ügyfélnek, felhasználónak vagy fogyasztónak való termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás, közvetve pedig a kedvezményezett vállalkozás be- vagy kiáramló beruházása, letelepedése vagy más, határon átnyúló műveletei érinthetik.
3. A bemutatott esetekben a kereskedelemre gyakorolt várható hatás marginális, nem jelentős vagy nagyon valószínűtlen az alábbi okokból kifolyólag:
 - a szóban forgó szolgáltatások kifejezetten a helyi felhasználók szükségleteinek kielégítésére irányulnak,
 - a szolgáltatásokat helyi felhasználók és betegek érdekében nyújtják vagy
 - a szolgáltatások üzletszerűen csak helyi szinten nyújthatók.
4. A figyelembe vett bizonyíték:
 - a tényleges tevékenység földrajzi kiterjedése és vonzásterülete,
 - az ügyfelek vagy felhasználók száma és származása,
 - a múltbeli adatok és gyakorlatok csakúgy, mint a jövőbeli lehetséges fejlesztések,
 - kereskedelmen vagy letelepedésen keresztüli piacra való belépési ösztönzők.

Az alábbiakban az egyes esetek kerülnek bemutatásra a kereskedelemre gyakorolt hatás és a tagállamok közti kereskedelem érintettségé szemponjtábjából, kiemelve az egyes ügyek sajátosságait.

2. SA.33149: Wirtschaftsbüro Gaarden⁶

A Wirtschaftsbüro Gaarden egy Kiel városa által tulajdonolt és működtetett projektársaság, mely elsősorban természetes személyeknek, újonnan létrehozott vállalkozásoknak és KKV-knak letelepítési szándékkal, Kiel-Gaarden (Kiel városának hátrányos helyzetű, városfejlesztési alapok által támogatott térsége) gazdasági aktivitásának és vonzókéességének növelése céljából térítésmentesen információt és tanácsadó szolgáltatást nyújt, kizárólag helyben.

⁶ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cas/es/255742/255742_1654058_82_2.pdf.

A Bizottság állami támogatás megállapíthatóságára vonatkozó értékelésében kizárólag a kereskedelemre gyakorolt hatás vizsgálatára szorítkozott.

„(16) A támogatás még abban az esetben is alkalmas lehet arra, hogy érintse az Unión belüli kereskedelmet, ha a kedvezményezett közvetlenül nem érintett a határon átnyúló kereskedelemben, például akkor, ha a támogatás hatására más tagállamok vállalkozásai számára megnehezedhet a piacra jutás vagy a letelepedés jogának gyakorlása a helyi kínálat fenntartásának vagy növelésének eredményeként.”

„(17) A joggyakorlat szerint a Bizottság nem köteles a releváns piacokon a tényleges helyzet gazdasági elemzésének elvégzésére, a kedvezményezett vállalkozások piaci részesedésének, a versenytárs vállalkozások piaci pozíciójának meghatározására vagy a tagállamok közti kereskedelmi forgalom elemzésére. A jogszerűtlenül nyújtott támogatások esetében a Bizottság nem köteles igazolni a támogatásnak a versenyre és kereskedelemre gyakorolt tényleges hatását.”

„(18) Mindazonáltal az Unión belüli kereskedelemre gyakorolt hatás nem lehet pusztán hipotetikus vagy feltételezett. Az intézkedés előre látható hatásaira alapozva meg kell határozni, hogy az intézkedés miért torzítja a versenyt vagy fenyeget azzal, és milyen hatást gyakorol a tagállamok közti kereskedelemre.”

„(19) E tekintetben a Bizottság néhány esetben (ld. lábjegyzetben a Bizottság N 258/2000. sz. szabadidős célokat szolgáló medence Dorstenben [Németország]⁷, C10/2003. sz. rekreációs célokat szolgáló non-profit kikötők Hollandiában⁸, N 458/2004. sz. Editorial Andaluza Holding [Spanyolország]⁹, SA.33243 sz. Jornal de Madeira [Portugália]¹⁰, SA.34576 sz. Jean Piaget Continuing Care Unit [Portugália]¹¹,

⁷ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/137009/137009_1153410_12_2.pdf

⁸ A határozat elérhető az Unió Hivatalos Lapjában: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004D0114&from=EN>

⁹ A határozat elérhető az Unió Hivatalos Lapjában: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2005.131.01.0010.01.ENG

¹⁰ A határozat elérhető az Unió Hivatalos Lapjában: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:C:2011:360:TOC>

¹¹ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/244237/244237_1405528_121_2.pdf

N 543/2001. sz. kórházak számára nyújtott beruházási kedvezmények [Írország]¹² ügyekben hozott határozatait) megállapította, hogy bizonyos tevékenységek pusztán helyben fejtik hatásukat. Célszerűnek tűnik különösen annak ellenőrzése, hogy a kedvezményezett az adott tagállamon belül korlátozott területen végez-e termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtás, és valószínű-e, hogy más tagállamból keresletet vonz el, továbbá, hogy előreláthatóan marginálisnál nagyobb mértékű hatást gyakorol-e az intézkedés a határon átnyúló beruházásoknak vagy a vállalkozások letelepedésének feltételeire.”

Más szóval a kereskedelem közvetlenül a behozatal és a kivitel, illetve közvetve a be- és kiáramló beruházások befolyásolásán keresztül lehet érintett.

Az esetjogban lefektetett alapelvek bemutatását követően a Bizottság az adott ügy tényállását vizsgálta.

„(20) A jelen esetben a Bizottság információt kért a német hatóságoktól. A német hatóságok a támogatási intézkedés tagállamok közötti kereskedelem érintettségének hiányára vonatkozóan lényeges tényeket és érveket mutattak be a Bizottságnak. Ezek alapján a Bizottság az alábbi következtetésekre jutott.”

Vagyis a kereskedelemre gyakorolt hatás empirikus úton bizonyítandó tényező: nem lehet pusztán feltételezni a meglétét, valós bizonyítékon kell alapulnia.

„(21) Azzal a földrajzi területtel kapcsolatban, amelyen belül a kedvezményezett által nyújtott szolgáltatások versenyezhetnek, a Bizottság megjegyzi, hogy a kedvezményezett tevékenysége annak jellegére és léptékére figyelemmel tisztán helyi jellegű. A nyújtott szolgáltatások egy teljes mértékben helyi jellegű piacot fednek le, nevezetesen Kiel városának egy részét (Kiel mintegy 242 000 fős összlakosságából Gaarden városrészben csak 19 ezren laknak), és a célcsoportjuk a mikrovállalkozások, és a szolgáltatásnyújtó személyzetének száma is nagyon alacsony. A térség gazdaságára a kisüzemi struktúra jellemző. A Bizottság megjegyzi, hogy a panasztevő szintén csak helyi szintű tevékenységekkel bír. A különböző elemek átfogó értékelése alapján a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó szolgáltatásokkal kapcsolatos verseny tisztán helyi szintű, mivel azok Kiel városának egy részére

¹² A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/135870/135870_435761_20_2.pdf

korlátozódnak, és így nem valószínű, hogy a szolgáltatások ügyfeleket vonzana el más tagállamokból.”

„(22) A határokon átnyúló beruházások vagy a vállalkozásalapítás feltételeire gyakorolt hatással kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy nincs bizonyíték arra, hogy lennének olyan határon átnyúló befektetések, amelyek társadalmilag hátrányos helyzetű városi térségekben mikrovállalkozásoknak való alapvető tanácsadási szolgáltatás nyújtására irányulnának. Nem látható előre tehát, hogy a támogatás hatást gyakorolna a határon átnyúló beruházásokat vagy az üzleti tanácsadást nyújtó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások letelepedését meghatározó feltételekre.”

3. SA.37904: Gyógyászati központ Durmersheimben¹³

Az ügy egy, a németországi Durmersheimben található olyan régi iskolaépületet érintett, amelyet a város önkormányzata eredetileg orvosok elszállásolására újjátartott fel, de végül bérbe adta a Klinikum Mittelbaden számára piaci ár alatt. A Baden-Baden tulajdonában levő Klinikum Mittelbaden négy kórházat, három gyógyászati központot és több ellátó intézményt működtet kizárólagosan Mittelbaden régióban. A bérleti szerződést 15 évre kötötték. A közüzemi költségek és díjak nélküli havi bérleti díjat 7980 euróban állapították meg a 950 m² alapterületű épületre (azaz a négyzetméterenkénti havi bérleti díj 8,4 euró volt). A panasztevők az állították, hogy a piaci ár legalább 10 euró.

Az ügy háttérében az áll, hogy a Bizottsághoz panasz érkezett, mely szerint a baden-württembergi tartományban lévő Durmersheim önkormányzata piaci ár alatt ad bérbe létesítményeket a Klinikum Mittelbaden gyógyászati központnak. A központ általános gyógyászati szolgáltatásokat nyújt a helyi lakosságnak, amelyekre helyi szinten van verseny. A nyelvi különbségekből és a nemzeti egészségügyi vagy biztosítási rendszerek jellemzőiből adódóan az általános gyógyászati szolgáltatásokra vonatkozóan valószínűtlen a határon átnyúló

¹³ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/255736/255736_1654238_57_2.pdf

kereskedelem. Sőt, a központ szerény méretét és a bérleti díj mértékét figyelembe véve bármely lehetséges előny korlátozott, a támogatás hatásai pedig elhanyagolhatók, a kedvezményezett pedig nem folytat a helyi szinten túlmutató tevékenységet.

„(16) Jelen esetben a Bizottság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a támogatási intézkedés kedvezményezettje Baden-Baden város és Rastatt megye tulajdonában van, és csak Mittelbaden régióban (Baden-Baden, Rastatt, Rühl és Forbach városokban) aktív. A gyógyászati központban a kedvezményezett működési területét illetően általános gyógyászati szolgáltatásokat nyújtanak, így például gyermekgyógyászati, ortopédiai és sebészeti járóbeteg-ellátást. Ráadásul a Mittelbaden Klinikum más létesítményeiben nyújtott szolgáltatások szintén az adott terület lakosságát célozzák meg. Az a tény, hogy a Klinikum Mittelbaden pl. ortopédiai ellátást is nyújt a baden-badeni gyógyászati központjában (amely kb. 20 km-re található Dürmersheim városától), tovább erősíti azt a véleményt, hogy az általa működtetett egyes központok helyi vonzóképességgel és vonzásterülettel bírnak.”

„(17) A kedvezményezett által nyújtott általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások továbbá olyan egyedi jellemzőkkel bírnak, amelyek megkülönböztetik azokat más egészségügyi és gyógyászati szolgáltatásoktól. Például az egészségügyi szolgáltató megválasztását erősen befolyásolja a beszélt nyelv és a nemzeti egészségügyi vagy költségtérítési rendszer jellemzői, amelyeknek köszönhetően a betegek adminisztratív szempontból egyszerűbben juthatnak ellátáshoz az adott tagállamon belül. A helyben elérhető általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások ezen jellemzői különösen valószínűtlenné teszik a határon átnyúló versenyt. Ebben a vonatkozásban a Bizottság több esetben úgy vélte, hogy bizonyos tevékenységek az egyedi körülményeikből adódóan tisztán helyi hatást fejtenek ki, így nincsenek hatással a tagállamok közti kereskedelemre, amennyiben a következő feltételek teljesülnek. Először is, a kedvezményezett árut vagy szolgáltatást az adott tagállamon belül korlátozott területen nyújt, és nem valószínű, hogy más tagállamból is vonzana vevőket. Másodszor, nem állapítható meg elegendő fokú valószínűséggel az, hogy a támogatási intézkedés előreláthatóan marginálisnál nagyobb mértékű hatást gyakorol a határon átnyúló beruházásoknak vagy a vállalkozások letelepedésének feltételeire. Így a Bizottság már korábban úgy vélte, hogy

a relatíve kis földrajzi térségben szokásosan nyújtott általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások nem érintik a tagállamok közti kereskedelmet, mivel ezen szolgáltatások között kizárólag helyi szinten van verseny. Bár a Bizottság elismeri, hogy Durmersheim közel esik a francia határhoz, a klinika által nyújtott szolgáltatások jellemzői alapján úgy véli, hogy a támogatási intézkedés előreláthatólag nem érinti a tagállamok közti kereskedelmet.”

„(18) A határon átnyúló beruházás és vállalkozásalapítás feltételeire gyakorolt hatást illetően elmondható, hogy a kedvezményezett a helyi általános egészségügyi szolgáltatási piacon kívül más piacon nem aktív. Ezért a támogatás közvetve nem tudja erősíteni egy, a nemzetközi piacon aktív vállalkozás piaci pozícióját. Az a tény, hogy a panaszosok a szóban forgó gyógyászati központhoz közel, Németországban rendelő egyéni orvosok, további bizonyíték arra, hogy a támogatási intézkedés főleg a helyi versenyre van hatással, ha egyáltalán van ilyen hatása, de a tagállamok közti kereskedelemre nem.”

„(19) Végül a Bizottság rögzíti, hogy a panaszosok állítása szerint az önkormányzat által a bérleti szerződés eredményeképpen a Klinikum Mittelbaden részére nyújtott előny összege korlátozott mértékű akkor is, ha valóban piaci ár alatt állapodtak meg a felek, mivel a Klinikum Mittelbaden által fizetett négyzetméterenkénti 8,4 eurós havi bérleti díj mindössze 1,6 euróval kevesebb a feltételezett – a gyógyászati szolgáltatáshoz szükséges berendezések nélküli – piaci árhoz képest. A Bizottság megjegyezte, hogy a támogatás, már amennyiben állami támogatásnak minősülne, a de minimis (csekély összegű) támogatás értékhatár alatt maradna.

Ha a támogatás mértéke négyzetméterenként 1,6 euró lenne, a támogatás havi összege 1520 euró, az éves összeg 18 240 euró (1520 x 12), három éves periódusra pedig 54 720 euró lenne, ami valóban alacsonyabb a de minimis támogatásra vonatkozó korlátnál.

4. SA.38035: Ortopéd gyógyászatra és traumatológiára szakosodott rehabilitációs klinika¹⁴

A Bad Nenndorf fürdővárosban (Alsó-Szászország) található és a város tulajdonában álló 201 férőhelyes ortopéd és traumatológiai beavatkozás utáni rehabilitációra specializálódott klinikának, a Landgrafen-Kliniknek Alsó-Szászország éves átlagban 1,25 millió euró összegű támogatást nyújtott az egészségügyi ellátással kapcsolatban felmerült veszteségek kompenzálására.

A Bizottság úgy véli, hogy a klinika közfinanszírozása nem érinti a tagállamok közti kereskedelmet, ezért elviekben nem minősül állami támogatásnak, mert a klinika által nyújtott szolgáltatások tisztán helyi természetűek, valamint a Landgrafen-Klinik közfinanszírozása soha nem vonzott el jelentős beruházást a régióba, sem nem állított akadályt vállalkozások alapítása elé (valójában több mint 20 rehabilitációs klinika van a térségben).

„(13) Jelen esetben a Bizottság először is rögzíti, hogy Landgrafen-Klinik által nyújtott szolgáltatások tisztán helyi természetűek, és földrajzilag korlátozott területen érhetők csak el. A német hatóságok érveleése szerint 2013-ban a Landgrafen-Klinik által kezelt 3080 páciensből (ebből 2932 fekvő- és 148 járóbeteg volt) egy sem érkezett más tagállamból. Sőt, a klinikán kezelt betegek 90%-a alsó-szászországi illetőségű volt. Úgy tűnik, hogy Bad Nenndorf városának, ahol a klinika található, nincs nemzetközi vonzereje fürdővárosként. 2013-ban a Bad Nenndorfban eltöltött vendégéjszakák száma 249 106 volt, ami korlátozott turisztikai tevékenységre utal.”

„(14) A Bizottság megjegyzi, hogy a Landgrafen-Klinik rehabilitációs alapellátást nyújt, beleértve a fiziko-, foglalkozás-, rehabilitációs gyógyászati és fizioterápiát, de komplex egészségügyi ellátást nem biztosít. Az ilyen egyszerű egészségügyi ellátásokért a páciens többnyire nem akar messzire utazni. Mivel a klinika betegei mozgáskorlátozottak, ez tovább csökkenti a hajlandóságukat arra, hogy a versengő egészségügyi ellátásért más térségbe utazzanak. Az ilyen általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások továbbá olyan egyedi jel-

¹⁴ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/257187/257187_1653215_83_2.pdf.

lemzőkkel bírnak, amelyek megkülönböztetik azokat más egészségügyi és gyógyászati szolgáltatásoktól. Például az egészségügyi szolgáltató megválasztását erősen befolyásolja a beszélt nyelv és a nemzeti egészségügyi vagy költségtérítési rendszer jellemzői, amelyeknek köszönhetően a betegek adminisztratív szempontból egyszerűbben juthatnak ellátáshoz az adott tagállamon belül. A helyben elérhető általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások ezen jellemzői különösen valószínűtlenné teszik a határon átnyúló versenyt. Ezzel kapcsolatban a Bizottság már korábban úgy vélte, hogy a relatíve kis földrajzi térségben szokásosan nyújtott általános egészségügyi és gyógyászati szolgáltatások nem érintik a tagállamok közti kereskedelmet, mivel ezen szolgáltatások között kizárólag helyi szinten van verseny.

„(15) Végül a németországi hatóságok jelezték, hogy a Staatsbad Nenndorf Betriebsgesellschaft mbH és jogelődjei több mint 200 éve nyújtanak egészségügyi és rehabilitációs ellátást részben közpénzből finanszírozott intézményeken és vállalkozásokon keresztül. Az évek során azonban ez a közfinanszírozás nem vonzott jelentős beruházást Schaumburg kerületébe vagy Alsó-Szászország tartományba, és nem állított akadályt a piacon hasonló szolgáltatást nyújtó vállalkozás letelepedése elé.”

5. SA.37432: Közkórházak a csehországi Hradec Králové régióban¹⁵

A csehországi Hradec Králové régióban öt közkórház részesül közfinanszírozásban általános gazdasági érdekű szolgáltatásnyújtás ellentételezéseként. A kórházak egy, a régió tulajdonában álló cég kizárólagos tulajdonában vannak. Az átlagos éves támogatási összeg kórházanként kb. 1,6 millió euró.

A Bizottság úgy véli, hogy a közkórházak közpénzből történő finanszírozása nem érinti a tagállamok közti kereskedelmet, ezért elviekben nem minősül állami támogatásnak két okból: egyrészt valamennyi kórház esetében a fő tevékenység a helyi vonzáskörzetben élők egészségügyi ellátása, másrészt pedig nincs olyan jel, ami jelentős, határon

¹⁵ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/257188/257188_1653409_55_2.pdf.

átnyúló, a kórházakat érintő beruházásra vagy más tagállamból származó egészségügyi szolgáltató vállalkozás létrehozására utalna.

„(16) A jelen esetben azzal a földrajzi területtel kapcsolatban, ahol a feltételezett kedvezményezettek versenyeznek, a Bizottság először is rögzíti, hogy a szóban forgó kórházak esetében a kórházi tevékenységek két alaptípusa különböztethető meg: a sürgősségi ellátás és tervezett egészségügyi beavatkozások.”

„(17) A sürgősségi ellátás az, amikor a páciens a lehető legrövidebb időn belül ellátására szorul (pl. akkut sérülésnél), és a beteg nincs befolyással a szolgáltatás megválasztására, ezért a nyújtása bármely közkórház feladata, függetlenül a személyzet felkészültségtől, illetve a műszaki berendezések vagy a különböző létesítmények minőségétől. Tehát egy kórház nem tudja befolyásolni, hogy a páciensek mely csoportja fogja igénybe venni a sürgősségi ellátást. Sőt, a beteg az esetek túlnyomó többségében szintén nem tudja befolyásolni azt, hogy melyik egészségügyi létesítmény fogja a sürgősségi ellátást nyújtani. A beteg állapotára figyelemmel rendszerint a hozzá legközelebb eső egészségügyi intézmény lesz az, amely az ellátást biztosítja.

„(18) A tervezett egészségügyi beavatkozások pedig azok a kezelések, amelyek nem tartoznak a sürgősségi ellátási kategóriába. Itt a betegnek lehetősége van arra, hogy megválassza az ezeket a szolgáltatásokat nyújtó egészségügyi létesítményt. Ennek során a páciens figyelembe vehet olyan tényezőket, mint például a személyzet vagy a technikai berendezések minősége, illetve az intézmény hírneve.”

„(19) A Bizottság korábbi határozataiban ugyan elismerte, hogy azon közkórházaknak nyújtott támogatás érintheti a tagállamok közti kereskedelmet, amelyek nemzetközi hírnevet eredményező, magas szinten specializált orvosi szolgáltatásokat nyújtanak, vagy olyan határrégióban helyezkednek el, ahol a páciensek tagállamok közötti mobilitása figyelhető meg (lásdjegyzet: SA.19864 Brüsszel IRIS közkórházának közfinanszírozása), de a Bizottság egyrészt megállapítja azt, hogy a jelen ügyben érintett öt kórház közül egy sem minősül magas szinten specializált, nemzetközi hírnevű kórháznak.”

„(20) Másodszor, a csehországi hatóságok által nyújtott információ alapján a régió tulajdonában lévő öt közkórházat tekintve a Bizottság azonosítani tudta azoknak a Csehországon kívül lakó pácienseknek a

számát, akik a régió közkórházainak tervezett egészségügyi beavatkozási szolgáltatásait igénybe vették.”

„(21) Ha összevetjük a 2013-ban az öt kórház által nyújtott tervezett egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevő, Csehországon kívül élő páciensek számát (3 fő) az ugyanezekbe a kórházakba felvett összes beteg számával (267 049 fő), megállapítható, hogy 0,001% azon páciensek aránya, akik más tagállamból vették igénybe a kórházak szolgáltatásait. Sőt, a 2013-at megelőző öt évben ez a szám nem haladta meg a három főt évente, és rendszerint ez alatt maradt a számuk. Ezért az öt kórház szolgáltatásait igénybe vevő, más tagállamban lakóhellyel rendelkező páciensek száma elhanyagolható töredéke a kórházak által ellátott teljes betegszámnak.”

„(22) Harmadszor, a Bizottság megállapítja, hogy a régió tulajdonában levő kórházak fő célja a kórházak vonzáskörzetében élők számára szükséges és hozzáférhető, valamennyi egészségügyi területre kiterjedő ellátás biztosítása. Valamennyi érintett kórház alacsony lélekszámú kisvárosban található [...] Ezért mind az öt közkórház vonzáskörzete tisztán helyi jellegűnek tűnik, mivel a kórházak elsődlegesen a körzetükben lakók szükségleteinek kielégítését szolgálják.”

„(23) Végül a határokon átnyúló beruházások vagy a vállalkozásalapítás feltételeire gyakorolt hatással kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy nincs arra utaló jel, hogy lennének a régió kórházait érintő határon átnyúló befektetések.”

Bár a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés nem minősül állami támogatásnak, a továbbiakban vizsgálta annak lehetőségét, hogy amennyiben állami támogatásnak minősülne az intézkedés, akkor hogyan lehet összeegyeztethető a belső piaccal. A Bizottság megállapította, hogy a támogatás összeegyeztethetősége az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló 2012/21/EU határozat alapján biztosítható.

6. SA.37963: Glenmore Lodge, Egyesült Királyság¹⁶

A Glenmore Lodge egy, a skót Felföldön található kültéri képző központ, amely egy közintézményhez tartozik. A központ hegyi ismeretekből, készségekből, kerékpározásból, gyaloglásból tart kurzusokat hegyi sportok edzőinek és oktatóinak, és 665 000 font pénzbeli, illetve 185 000 font értékű egyéb dologi támogatást kapott állami forrásból.

A SportScotland által működtetett és támogatott Glenmore Lodge Scottish National Outdoor Training Centre képzőközpont két területen aktív: egyrészt hegyi sportok edzői és oktatói minősítése céljából tanfolyamokat szervez és az Egyesült Királyság sportirányítási testületei által elismert szakképesítést nyújt, másrészt pedig – az előbbi tevékenységhez képest kisebb mértékben – hegyi készségekből és sportokból tart a nyilvánosság számára elérhető képzéseket. A Bizottság úgy találta, hogy SportScotland által nyújtott támogatás nincs hatással a tagállamok közti kereskedelemre, és ezért nem minősül állami támogatásnak, mert a Glenmore Lodge tevékenysége csak regionális, illetve legfeljebb tagállami szintű célcsoporttal rendelkezik, valamint nincs arra bizonyíték, hogy az általa nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások hatással lennének a határon átnyúló beruházásokra vagy vállalkozásalapításra.

„(15) A jelen esetben azzal a földrajzi területtel kapcsolatban, ahol a feltételezett kedvezményezett versenyez, a Bizottság először is megállapítja, hogy a nyújtott szolgáltatások helyi piacot látnak el.”

„(16) A Bizottság rögzíti, hogy a Glenmore Lodge két különböző tevékenységet végez. A tevékenység első típusa olyan kurzusok szervezéséből és minősítéséből áll edzők és oktatók részére, amelyek alapján a különböző sportok nemzeti irányító testületei szakképesítést adhatnak.”

„(17) A Glenmore Lodge ügyfeleinek kb. fele ilyen jellegű képzésen vesz részt.”

„(18) Ezek a tanfolyamok a jellegükből adódóan a Skóciában (vagy legfeljebb az Egyesült Királyságban) lakóhellyel rendelkező ügyfeleket célozzák meg.”

¹⁶ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cas/es/256221/256221_1657697_67_2.pdf.

„(19) Ami a kurzusok második típusát, a nyilvánosság számára elérhető készségfejlesztő tanfolyamokat illeti, a Glenmore Lodge a résztvevők számára személyre szabott képzéseket ajánl, amelyek célja új kultéri szakismeretek elsajátítása, illetve kultéri sportolási készségek és ismeretek fejlesztése. Ez a tevékenység az irányító testületek által elismert kurzusokhoz képest másodlagos; a célja, hogy a SportScotland által támogatott kurzusok mellett kiegészítő jövedelmet termeljen a Glenmore Lodge számára. Az elérhető információk alapján a Bizottság úgy véli, hogy a végzett tevékenységek helyi piacot szolgálnak ki. A Glenmore Lodge valójában főként a skót hegyvidéken, helyi ügyfeleknek nyújt szolgáltatást, és csak kisebb mértékben támaszkodik külföldiekre (a 2012-13-as időszakban a Glenmore Lodge jövedelmének csak 7%-a érkezett külföldi forrásból, összesen 50 más országbeli résztvevőtől). A Bizottság megállapítja azt is, hogy ennek a tevékenységnek a hatóköre is korlátozott. A 2012-2013-as időszakban a szakképesítési kurzusait is beleszámítva összesen csak 2555 ügyfele volt a Glenmore Lodge-nak, és közülük 1248 vett részt készségfejlesztő képzésen. A tevékenység korlátozott hatóköre is azt jelzi, hogy a Glenmore Lodge közfinanszírozása a marginálisnál nagyobb hatást aligha fejt ki a tagállamok közti kereskedelemre.”

„(20) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy az elmúlt három év során külföldi személy nem vett részt a Glenmore Lodge téli készségfejlesztő képzésén. Ami a külföldi képzést illeti, a Bizottság megállapítja, hogy ezeken az Egyesült Királyságban élő személyek vesznek részt, és általában nincs kereslet Glenmore Lodge által nyújtott szolgáltatásokra az Egyesült Királyságon kívül. Végül pedig a külföldi tevékenységek csak egy kis részét képezik az éves tevékenységének: 2011 és 2013 között 4 és 7% között mozgott ez az arány.”

„(21) A határokon átnyúló beruházások vagy a vállalkozásalapítás feltételeire gyakorolt hatással kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy nincs arra utaló bizonyíték, hogy Skóciában lennének a szakképesítés szerzésére irányuló kultéri sportképzések ágazatában, valamint az edzőknek nem minősülő személyek hegyi és tájékozódási készségfejlesztésének területén jelentős, határon átnyúló beruházások. A Bizottságnak megküldött információk alapján elmondható, hogy nincs olyan külföldi befektető Skóciában, aki hasonló szolgáltatást nyújtana ugyanazon a területen, mint a feltételezett kedvezményezett.”

7. SA.38208: Tagok tulajdonában levő golfklubok¹⁷

Az Egyesült Királyságban golfklub alapítható úgy is, hogy a leendő tagok közösen biztosítják a golfozáshoz szükséges létesítményeket. Ezek a klubok szembeállíthatók az üzleti alapon szerveződő és kereskedelmi szempontokat követő magántulajdonú golfklubokkal. A tagsági tulajdonban lévő klubok az egyesült királysági jog szerint amatőr klubnak minősülnek, amennyiben azok 1) nyitva állnak a közösség valamennyi tagja előtt, 2) amatőr alapon szerveződnek, 3) fő céljuknak egy vagy több jogosult sportág (a golf ilyen) gyakorlására adnak lehetőséget és részvételre ösztönöznek. Ha egy klub közösségi amatőr sportklubnak minősül, a társasági adó megfizetése alól bizonyos mentességet élvez.

Az Egyesült Királyságban a társasági adó megfizetése alól bizonyos feltételekkel mentességben részesülnek azok a sportklubok, amelyek ún. közösségi amatőr sportklubnak minősülnek. A Bizottsághoz egy olyan panasz érkezett, mely szerint a golfklubokra alkalmazandó egyes adómentességek torzítják a versenyt és állami támogatásnak minősülnek: a közösségi amatőr sportklub nem tagok (azaz a látogatók) vonatkozásában folytatott tevékenységéből származó 30 000 font alatti árbevétel, valamint a klub vagyonából származó jövedelem 20 000 fontig mentesül a társasági adó megfizetése alól. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ezen klubok a közösségi amatőr sportklub státuszukból adódóan a helyi közösséget szolgálják ki, ezért az adómentesség nincs hatással a tagállamok közti kereskedelemre és nem tartalmaz állami támogatást. A mentesség alacsony felső határa kizárja azokat a klubokat, amelyek egyesült királyságbeli vagy külföldi nem tagoktól jelentős jövedelmet realizálnak és amelyek így az Egyesült Királyságon kívüli golfpályákkal versenyeznek.

„(13) Az első követelmény, azaz a közösség tagjai előtti nyitottság szerint mindenki számára diszkriminációmentes hozzáférést kell biztosítani, a díjak mértékét pedig úgy kell megállapítani, hogy az ne állítson jelentős akadályt a tagság megszerzése vagy a klub létesítményeinek használata elé.”

¹⁷ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cas/es/256220/256220_1657664_57_2.pdf.

„(14) A második követelmény, mely szerint a sportklubot amatőr alapon kell szervezni, arra utal, hogy nonprofit alapon kell működnie. Ez azt jelenti, hogy a klub alapszabályának elő kell írnia a többletjövedelem vagy hozam klubba való újbóli befektetését, és a szabályzat nem engedheti meg a klub eszközeinek készpénz formájában vagy természetben történő felosztását a tagok, illetve harmadik felek közt. Sőt, a közösségi amatőr sportklub a tagok és látogatók számára az amatőr sportklubok szokásos szolgáltatásait nyújthatja (sportlétesítmény, biztosítás, a játékvezetők és sportolók meccs utáni frissítőinek biztosítása ésszerű keretek közt és a klub sportcéljaihoz mellékesen kapcsolódó társadalmi haszonként étel és ital eladása vagy kínálata). A szokásos szolgáltatásokat nyújtó korlátozott tevékenység azt jelenti, hogy a közösségi amatőr sportklub sem nem vehet részt professzionális szintű vagy akár nemzetközi versenyzés mellett, sem nem lehet célja nemzetközi tagok vagy látogatók vonzása.”

„(15) A harmadik követelmény pedig azt jelenti, hogy a közösségi amatőr sportklub nemcsak létesítményt nyújt, hanem egy vagy több sportágban való részvételt is ösztönöznie kell. Képességtől függetlenül valamennyi tag részvételét bátorítani szükséges.”

„(16) A fentiekből következik, hogy a közösségi amatőr sportklub annak jellegére figyelemmel tisztán helyi szinten tevékenykedik, mivel a közösség egésze számára nyitott azzal, hogy bármely tag vagy látogató számára megfizethetőnek kell lennie, nem lehet profitorientált, és szigorúan a szokásos mértékű kedvezmények nyújtására kell korlátozódnia a tevékenységének. Ezért a közösségi amatőr sportklubok olyan amatőr klubnak tekintendők, amelyek célja a helyi közösség sportolásra való ösztönzése.”

„(25) Azzal a földrajzi területtel kapcsolatban, ahol a feltételezett kedvezményezettek versenyeznek, a Bizottság megjegyzi, hogy [...] a közösségi amatőr sportklubok nem tagokkal folytatott gazdasági tevékenysége minimális mértékű. Ha a külső személyekkel folytatott tranzakciókból származó árbevétel meghaladja a 30 000 fontot vagy a klub vagyontárgyaiból származó jövedelem a 20 000 fontot, a közösségi amatőr sportklub köteles a nyeresége utáni teljes összeg után adót fizetni, és nem csak az értékhatár feletti árbevétele vagy jövedelme után. Ebből következik, hogy az adómentességet élvező közösségi amatőr sportklubok nem tagokkal való kereskedelmi tevékenysége erősen korlátozott mértékű.”

„(26) A nyújtott szolgáltatások látszólag majdnem kizárólagosan csak a helyi piacot látják el. A feltételezett kedvezményezettek a tagok helyi szervezetei, a klubok, amelyek golf vagy más rekreációs célú létesítményeket nem kereskedelmi céllal vesznek igénybe és helyi fogyasztókat (tagokat és látogatókat) látnak el.”

„(27) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy a közösségi amatőr sportklub szabályai csak a korlátozott mértékű kereskedelmi tevékenységet engedik meg, ami azt jelenti, hogy az a golfklub, ami a nemzetközi piacról látogatók elvonzására képes, a nyereség teljes összege szerinti társasági adózás hatálya alá tartozik. A normál szabályokat kell alkalmazni a kereskedelmi tevékenységet végző leányvállalatra is. Ezért a közösségi amatőr sportklubok között egyértelmű különbséget kell tenni a helyi közösségnek amatőr szintű sportlétesítményt nyújtók és azok között, amelyek a normál adózás hatálya alá tartoznak, és a nemzeti és a nemzetközi piacról is vonzanak látogatókat.”

„(28) Ebből következően a Bizottság úgy véli, hogy a közösségi amatőr sportklub státusszal rendelkező amatőr golfklubok által nyújtott szolgáltatások versenye helyi szintű, és ezért nem valószínű, hogy jelentős mértékben vonzana ügyfeleket más tagállamokból.”

„(29) A határon átnyúló beruházások vagy vállalkozásalapítás feltételeire nézve a fentebb kifejtettek szerint a Bizottság megállapítja, hogy az adómentesség kizárólag kisméretű és korlátozott kereskedelmi tevékenységet végző, a közösségi amatőr sportklub minősítéshez kapcsolódó korlátozások hatálya alá tartozó golfklubokra vonatkozik. Az ilyen golfklubok tehát alkalmatlanok arra, hogy külföldről jelentős mértékben tudjanak ügyfeleket vonzani. Ezért a panasz által érintett intézkedések előreláthatólag legfeljebb marginális hatással lennének más gazdasági szereplők döntéseire a határon átnyúló beruházások vagy a vállalkozásalapítás szempontjából.”

Bár a fentebbi érvelés alapján a Bizottság úgy találta, hogy nincs állami támogatás, a teljesség kedvéért megerősítette, amennyiben állami támogatásnak minősülne az intézkedés, akkor az általános csoportmentességi rendelet 55. cikke (sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatás) alkalmazható lenne ebben az esetben.

8. SA.39403: Lauwersoog kikötőjéhez nyújtott beruházási támogatás¹⁸

A lauwersoogi kikötő beruházási projektje a horgász kikötő rakpartjának meghosszabbításából, a sétahajó-kikötő korszerűsítéséből és egy szabadidős célú horgászatra alkalmas úszó platform felépítéséből állt. A kikötőt elsősorban kis halászhajók veszik igénybe, amelyek főként az érintett halászati területhez földrajzi közelségében lévő kikötőt választanak. A beruházás nem vezet a kikötő megnagyobbításához, és különösen nem a nagyobb hajók ellátására alkalmas kapacitás jelentős növekedéséhez. Ezért a horgász kikötő beruházása a helyi piacot célozza meg, és nincs szignifikáns hatással a tagállamok közti kereskedelemre olyan értelemben, hogy nem hat ösztönzőleg más tagállam horgászaira ahhoz, hogy Lauwersoog kikötőjét használják más tagállaméival szemben. A rekreációs célokat szolgáló projekt elemei a helyi piacra szorítkoznak (a part mindössze 60 kikötőhellyel rendelkezik), és így az intézkedés nincs negatív hatással a határon átnyúló kereskedelemre.

A mintegy 4,61 millió eurós összköltségű és 80%-os támogatási intenzitás mellett közvetlen támogatásból megvalósuló beruházás fő célja a kikötő infrastrukturális szűk keresztmetszeteinek felszámolása – a rakpart 200 méterrel való meghosszabbításával –, mivel a halászhajók jelenleg órákat várakoznak ahhoz, hogy ki tudjanak rakodni, ami zsúfolttá teszi a kikötőt és veszélyezteti a rekreációs célú hajók biztonságát is. Ezért szükséges a holland hatóságok szerint a szabadidős és halászati célú kikötő elkülönítése. A hatóságok másik érve, hogy a fenntarthatóbb halászati módszerek bizonyos változásokat tesznek szükségessé a halászflokkokban, ami viszont nagyobb helyigénnyel jár a kereskedelmi célú halászkikötőben. A rakpart meghosszabbítása így elősegíti fenntarthatóbb halászathoz szükséges módszerekben bekövetkező változásokat.

¹⁸ A határozat teljes szövege elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256021/256021_1668108_140_2.pdf.

¹⁹ Nagyobb hajók fogadását és kiszolgálását a kikötő hajózhatósági paraméterei (a meder nem elég mély) sem teszik lehetővé, a fejlesztésnek pedig nem része a meder mélyítése.

A 45-45%-ban Dongeradeel és De Marne városok önkormányzatai, 10%-ban pedig a Visafslag Lauwersoog BV tulajdonában lévő EHL kikötői hatóság az infrastruktúra tulajdonosa és egyben üzemeltetője. Annak bizonyítására, hogy a kikötő használatáért fizetett díjak a piaci díjat tükrözik, a holland hatóságok adatokat szolgáltatottak a lauwersoogi kikötővel összehasonlítható kikötőkben alkalmazott díjszabásra vonatkozóan, ami alapján a Lauwersoogban alkalmazott árak²⁰ bizonyultak a legmagasabbnak a piacon. Mindazonáltal a fejlesztés hatására a kikötő- és partfalhasználati díjak emelkedni fognak annak érdekében, hogy a kikötő gazdasági szempontból megnövelt értékét tükrözzék. A holland hatóságok mindenestre jelezték, hogy a jelenleg is magas árszínvonalú kikötő díjainak további emelése a kikötő vonzóképességének veszélyeztetése nélkül nem lehetséges.

A kereskedelemre gyakorolt hatással kapcsolatban a holland hatóságok amellet érvelnek, hogy a kikötőfejlesztés nincs jelentős hatással a halászati piacra, a rekreációs célú használat pedig nem fog növekedni.

„(13) Az érintett kikötő földrajzi értelemben vett korlátozottságára vonatkozóan a holland hatóságok hangsúlyozzák, hogy a halászhajók a releváns halászati terület földrajzi közelségében lévő kikötőt választják. Ennek eredményeképpen a halászkikötők közti verseny korlátozott, mivel az ilyen kikötők konkrét halászati területekhez kapcsolódnak.”

„(14) Ráadásul a halászhajók által megtett távolságot korlátozzák az üzemanyagárak (a bejelentés szerint a holland járőrhajók költségeinek 25%-át teszi ki az üzemanyag) a holland hatóságok szerint. Más szóval az üzemanyagár jelentősen korlátozza a távolságot, amit a halászhajók megtenni, és következésképpen a releváns kikötők közötti verseny mértékét is.”

„(17) [...] a beruházási projektnek a versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatása más, holland kikötők vonatkozásában nincs, vagy alig van. Más tagállamok kikötői esetén – amelyek mind távolabb vannak Lauwersoogtól, mint a holland versenytársai – a versenyre és az Unión belüli kereskedelemre gyakorolt hatás potenciálisan legfeljebb jelentéktelen mértékű. E tekintetben a holland hatóságok jelezték, hogy a legközelebbi holland halászkikötők 50, illetve 70 km-re talál-

²⁰ Ugyanolyan típusú hajó esetében a harlingeni kikötő használatáért felszámított árakhoz képest Lauwersoogban például 37%-kal kell többet fizetni a szolgáltatásokért.

hatók Lauwersoogtól, míg a holland–német határtól való távolság kb. 90 km...”

„(18) [...] a holland hatóságok által közölt adatok alapján 2014-ben 3361 kikötésből mindössze 172 esetben regisztráltak külföldi hajó kikötését (ami 19 hajót jelentett). A külföldiek általi kikötések aránya az összes kikötéshez képest nagyjából 5%-ot tesz ki [...] a külföldi felségjelzés alatt kikötő hajók jelentős része holland állampolgárok tulajdonában és üzemeltetésében van, és többek között adózási okokból hajóznak külföldi felségjelzés alatt. Valójában így a Lauwersoogban kikötő hajók nem más tagállamból érkeznek és rakodnak ki, hanem sokkal inkább a helyi lakosok tulajdonában lévő hajók [...] az EHL pedig szinte kizárólag a régióban található helyi címekre állít ki a kikötői díjakról számlát, ami igazolja, hogy a halászhajókat működtető halászok helyi lakosok.

„(21) Az állami támogatás még akkor is hatással lehet az Unión belüli kereskedelemre, ha a kedvezményezett közvetlenül nem vesz részt a határon átnyúló kereskedelemben. A támogatás révén például más tagállam üzemeltetői számára megnehezítheti a letelepedés jogának gyakorlását, továbbá a piacra való bejutást azáltal, hogy fenntartja vagy növeli a helyi kínálatot.”

A Bizottság továbbá a fentiekben említett határozatok logikáját követve és az esetjog alapján kiemeli, hogy nem feladata gazdasági elemzés elvégzése, a kedvezményezett piaci részesedésének és pozíciójának vagy a tagállamok közötti kereskedelmi forgalom, illetve a jogellenesen nyújtott tagállam hatásának vizsgálata. Mindazonáltal az Unión belüli kereskedelemre gyakorolt hatás nem lehet pusztán hipotetikus. A tisztán helyi hatás ellenőrzéséhez megfelelő lehet annak vizsgálata, hogy a kedvezményezett által nyújtott áruk vagy szolgáltatások piaca a tagállamon belül földrajzi értelemben korlátozott-e, és előreláthatólag a marginálisnál nagyobb mértékű hatást gyakorol-e az intézkedés a határon átnyúló beruházásoknak vagy a vállalkozások letelepedésének a feltételeire.

„(25) [...] egy halászkikötő vonzóképességét sokkal inkább a releváns halászterülethez való közelsége határozza meg, mintsem a kikötő infrastruktúrája...”

„(27) [...] az EHL által a halászoknak nyújtott szolgáltatása helyinek tekinthető, mivel a halászkikötő természeténél fogva szorosan kapcsos-

lódik egy adott partvidékhez és azon belül bizonyos halászterületek előfordulásához...”

„(28) Ami a kikötő rekreációs tevékenységekhez kapcsolódó részeit illeti, a Bizottság megállapítja, hogy ezek is a helyi piacot célozzák meg. A holland hatóságok által szolgáltatott adatok szerint Hollandiában 1135 kikötő van mintegy 188 000 kikötőhellyel, míg Európában összesen 10 182 kikötő és 925 570 kikötőhely található. Hollandiában továbbá 521 000 szabadidős célú vízi jármű van, Európában pedig 5 775 745.”

„(29) Lauwersoog kikötője 60 kikötőhellyel rendelkezik, ez pedig mind a holland, mind pedig az európai piachoz képest jelentéktelen szám [...], mivel a 60 kikötőhely a holland kikötési piacnak kb. 0,03%-át, az európainak pedig 0,006%-át teszi ki, arra lehet következtetni, hogy a kikötő piacra gyakorolt hatása nagyon korlátozott.”

Mindezek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a kikötő rekreációs célokat szolgáló tevékenysége a helyi piacot érinti, a külföldi kikötések elenyésző száma és az alacsony piaci részesedés pedig azt jelentik, hogy a beruházásnak a piacra gyakorolt hatása helyi szintre korlátozódik. Mivel az EHL által nyújtott szolgáltatások helyi szintűek, ezért nem valószínű, hogy keresletet fog elvonni más tagállamból.

„(34) [...] A holland hatóságok szerint az EHL kereskedelmi célú hajózásból származó éves árbevétele megközelítőleg 275 000 euró. A bejelentett fejlesztés legjobb esetben is csak az árbevétel 20%-os növekedéséhez vezet...”

„(37) [...] a sporthorgászati célú úszó platform megépítése pusztán azt szolgálja, hogy a kereskedelmi és szabadidős célú horgászat biztonsági okokból elválasztható legyen, így ez nincs hatással a határon átnyúló kereskedelemre.”

„(38) Végül a Bizottság megjegyzi, hogy a kikötői beruházására nyújtott állami támogatás relatíve alacsony összege (3,3 millió euró) további jele annak, hogy a szóban forgó projekt legfeljebb elhanyagolható hatással van a határon átnyúló kereskedelemre.”

A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy sem a releváns piaci helyzet, sem a kedvezményezett piaci pozíciója, sem pedig a kérdéses szolgáltatások kereskedelme nem utal arra, hogy a támogatás előreláthatólag a marginálisnál nagyobb mértékű hatással lenne a határon átnyúló beruházásoknak vagy a vállalkozások letelepedésének feltételeire.